

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

Przedszkola Samorządowego Nr 1 w Warce
Ul. Armii Krajowej 10

Warka 2016

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Podstawa prawna programu wychowawczo-profilaktycznego	4
II. Założenia programu.....	5
III. Szczegółowy zakres tematyczny podejmowanych działań wychowawczo – profilaktycznych.....	6
IV. Procedury osiągnięcia celów	9
V. Sposoby realizacji programu	10
VI. Prawa i obowiązki dziecka	11
VII. Prawa i obowiązki rodziców	12
VIII. Dziecięcy kodeks dobrych zachowań	14
IX. Sposoby nagradzania, wyróżniania i dezaprobaty dla zachowań niepożądanych.....	14
X. Pożądane efekty działań wychowawczych.....	15

Wstęp...

Podstawowym celem wychowania przedszkolnego zgodnie z obowiązującą podstawą programową jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturalnym i przyrodniczym.

Program wychowawczy ma na celu poprawę jakości pracy edukacyjnej, uwzględnia potrzeby społeczności przedszkolnej, tj. dzieci, rodziców, środowiska lokalnego oraz pracowników. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, ujednolica oddziaływania wychowawcze, a także kieruje procesami wychowawczymi pracowników. Ponadto integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych, tworzy wspólny front oddziaływań dydaktycznych i kieruje je na właściwe tory.

Niezbędnym uzupełnieniem każdego programu wychowawczego jest obecnie profilaktyka związana zarówno z wszechstronnym i harmonijnym rozwojem dziecka, jak i wzmacnianiem czynników ochronnych przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka mogących zaburzyć prawidłowy proces wychowania. Mając na uwadze konieczność stosowania działań profilaktycznych już od najmłodszych lat, formy i metody działań niniejszego programu dostosowane zostały do wieku i możliwości intelektualnych wychowanków. Uwzględniają one potrzeby zarówno dzieci zdolnych, jak i tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, do których w szczególności skierowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

Program wychowawczo-profilaktyczny Przedszkola Samorządowego Nr 1 w Warce odpowiada na realne potrzeby, problemy i zagrożenia pojawiające się w przedszkolu i środowisku społecznym, które otacza wychowanków naszej placówki. Wierzymy, że dzięki wspólnemu wysiłkowi i zaangażowaniu każde dziecko poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces na miarę swoich możliwości.

I. Podstawa prawna programu wychowawczo-profilaktycznego

- ❖ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami);
- ❖ Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. 2001 r. Nr 61 poz. 624 z późniejszymi zmianami);
- ❖ Rozporządzenie MEN z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania (Dz. U. Nr 89, poz. 730);
- ❖ Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- ❖ Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2014 r. poz. 1157);
- ❖ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2014, poz. 803);
- ❖ Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249);
- ❖ Konwencja o Prawach Dziecka;
- ❖ Statut Przedszkola Samorządowego Nr 1 w Warce.

II. Założenia programu

❖ Cel główny:

Celem głównym programu wychowawczo-profilaktycznego Przedszkola Samorządowego Nr 1 w Warce jest kształtowanie środowiska sprzyjającego harmonijnemu rozwojowi dziecka ze szczególnym uwzględnieniem jego wrodzonego potencjału oraz możliwości twórczych i intelektualnych, a także przeciwdziałanie wszelkim okolicznościom, które mogą ten proces zakłócić.

❖ Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego¹:

- Uświadamianie dzieciom ich praw i obowiązków;
- Budowanie równowagi i harmonii psychicznej;
- Kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, a także postawy poszanowania drugiego człowieka, jego własności i opinii;
- Rozwijanie umiejętności samodzielnej analizy postaw i norm społecznych;
- Kształtowanie odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek;
- Budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia wartości zdrowia oraz poczucia sensu istnienia;
- Kształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia swojego i innych; w tym: kształtowanie właściwych postaw w obliczu zagrożenia zdrowia i życia;
- Wspieranie wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia;
- Wdrożenie do przestrzegania zasad warunkujących bezpieczeństwo;
- Wzmacnianie wśród wychowanków więzi z przedszkolem oraz społecznością lokalną;
- Zdobywanie przez dzieci podstawowych informacji z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej;
- Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji wychowanek – nauczyciel oraz nauczyciel – rodzic;
- Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych;
- Wspieranie wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną bądź środowiskową są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych.

---

¹ Opracowano na podstawie Rozporządzenia MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. (Dz. U. poz. 1249) oraz Rozporządzenia MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. nr 51, poz. 458).

III. Szczegółowy zakres tematyczny podejmowanych działań wychowawczo – profilaktycznych

Chcemy być kulturalni

Kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach

- Dostarczanie dzieciom wzorów właściwego zachowania; w tym: utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania w miejscach publicznych oraz w trakcie ważnych uroczystości bądź przedsięwzięć kulturalnych;
- Wykształcenie nawyku stosowania zwrotów grzecznościowych;
- Uwrażliwienie na potrzeby innych, m.in. osób starszych, rodziców, młodszych kolegów;
- Uczenie przestrzegania zasad dotyczących porządku i poszanowania zieleni w bliższym i dalszym otoczeniu; kształcenie do poszanowania wartości życia w zgodzie z naturą;
- Rozwijanie umiejętności kulturalnego zachowania się przy stole;
- Zaznajomienie dzieci z podstawowymi zasadami „savoir-vivre’u”.

Zróbmy to razem

Wzmacnianie kompetencji społeczno-emocjonalnych

- Przedstawienie dzieciom zasad zgodnego współżycia w przedszkolu poprzez wprowadzenie kodeksu dobrych zachowań;
- Rozwijanie umiejętności zrozumiałego wyrażania swoich emocji oraz rozumienia emocji wyrażanych przez inne osoby;
- Przeprowadzenie zajęć omawiających tematykę praw dziecka;
- Kształtowanie umiejętności pomocy potrzebującym oraz wrażliwości na cudzą krzywdę;
- Wdrażanie dzieci do zgodnej i bezpiecznej zabawy z kolegami;
- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych poprzez szukanie rozwiązań w postaci kompromisu;
- Integrowanie dzieci poprzez wspólne gry i zabawy, a także udział w uroczystościach przedszkolnych.

Ładnie mówimy

Profilaktyka logopedyczna realizowana ze wsparciem logopedy

- Stymulowanie procesu nabywania przez dziecko sprawności, od których zależy prawidłowy rozwój kompetencji językowej i komunikacyjnej;
- Zapobieganie powstawaniu wad oraz wspomaganie rozwoju mowy dziecka, między innymi poprzez wykształcenie umiejętności: prawidłowego sposobu połykania, odpowiedniego toru oddechowego oraz gospodarowania powietrzem;

- Doskonalenie mowy dziecka oraz zapobieganie dysharmoniom rozwojowym dzięki usprawnianiu pracy narządów artykulacyjnych, rozwijaniu i uwrażliwianiu percepcji słuchowej, wykonywaniu ćwiczeń ortofonicznych, fonacyjnych, rytmicznych i dykcyjnych.
- Stymulowanie rozwoju poznawczo-językowego oraz wzbogacanie czynnego i biernego słownictwa dzieci.

Chcemy być bezpieczni

Zwiększenie bezpieczeństwa dzieci na terenie przedszkola:

- Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci na drodze i w przedszkolu;
- Zapoznanie dzieci z regulaminem przedszkola oraz dziecięcym kodeksem dobrych zachowań;
- Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci podczas zajęć, zabaw i imprez;
- Uwrażliwienie dzieci na zagrożenia, które mogą im towarzyszyć w drodze do przedszkola i domu;
- Systematyczne uwrażliwienie dzieci na sytuacje stwarzające zagrożenie oraz budowanie wiedzy na temat ich konsekwencji;
- Pogłębianie wiedzy na temat zagrożeń pochodzących ze świata zwierząt i ludzi;
- Uczucie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia;
- Uwzględnienie profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych: wskazywanie na negatywne skutki związane ze spożywaniem określonych substancji.

Stop Agresji

Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w przedszkolu

- Uświadomienie dzieciom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić;
- Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych;
- Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji;
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności oraz troski za zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych;
- Rozwijanie empatii oraz promowanie zachowań prospołecznych;
- Rozwijanie wiedzy rodziców na temat przyczyn i sposobów niwelowania zachowań agresywnych wśród dzieci poprzez spotkania informacyjne i rozmowy indywidualne.

Szanujemy zdrowie swoje i innych

Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia

- Kształtowanie właściwych umiejętności, przyzwyczajzeń i nawyków prozdrowotnych;
- Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu zarówno wśród dzieci jak i wśród rodziców;
- Uświadomienie konieczności zachowania ergonomii i higieny pracy (np. w postaci dbania o ciszę);
- Pogłębienie wiedzy dzieci na temat przyczyn i skutków nieprawidłowego odżywiania;
- Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą;
- Pogłębianie wiedzy dzieci na temat profilaktyki zdrowotnej (np. szczepienia ochronne) oraz związków między zdrowiem a chorobą;
- Poszerzanie wiedzy dzieci z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zdrowego stylu żywienia;

Przedszkole bez nałogów

Profilaktyka uzależnień realizowana ze wsparciem psychologa

- Rozwijanie postawy asertywności wśród dzieci oraz umiejętności szukania pomocy w sytuacjach trudnych;
- Rozpoznanie sytuacji domowej wychowanków oraz diagnozowanie jej pod kątem potencjalnych zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego dziecka;
- Działania profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania problemowi narkomanii, lekomanii, uzależnieniu od komputera, gier, telewizji oraz telefonu komórkowego;
- Działania profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania problemowi palenia papierosów i picia alkoholu; w tym: wzmacnianie norm przeciwnych używaniu substancji uzależniających;
- Kształtowanie potrzeby samorozwoju oraz budowanie satysfakcji życiowej poprzez rozwijanie zainteresowań i uzdolnień jako alternatywy dla zachowań ryzykownych;
- Poszerzenie wiedzy rodziców na temat profilaktyki uzależnień.

IV. Procedury osiągnięcia celów

❖ Metody pracy:

- *Podające* (opowiadania, wiersze, piosenki, pogadanki, historyjki obrazkowe, baśnie i bajki o charakterze relaksacyjnym, psychoedukacyjnym i psychoterapeutycznym);
- *Aktywizujące* (inscenizacje, „burza mózgów”, gry dydaktyczne, metaplany, drama);
- *Eksponujące i pogładowe* (spacery, wycieczki, pokazy, filmy, teatryki, zabawy parateatralne, pantomima, wystawy prac plastycznych, ilustracje, prezentacje multimedialne);
- *Praktyczne* (metoda projektów badawczych, zabawy ruchowe, zabawy dydaktyczne, doświadczenia i eksperymenty).

❖ Formy pracy:

- Praca indywidualna z dzieckiem (w trakcie zajęć edukacyjnych z nauczycielem oraz zajęć specjalistycznych z logopedą lub psychologiem);
- Praca w małych grupach bądź zespołach;
- Praca z całą grupą;
- Udział w konkursach, uroczystościach przedszkolnych, akcjach charytatywnych i ekologicznych;
- Spacery, wycieczki, obserwacje przyrodnicze;
- Zajęcia grupowe ze specjalistami, obserwacje i diagnozy (logopeda, psycholog).

❖ Współpraca ze środowiskiem:

- Komisariat Policji;
- Ochotnicza Straż Pożarna;
- Ośrodek Zdrowia (lekarz, pielęgniarka/higienistka, stomatolog);
- Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna;
- Gabinet Weterynaryjny.

❖ Ewaluacja programu:

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany jest przy współpracy z organizacjami i instytucjami wspomagającymi rodzinę, a także specjalistami: logopedą i psychologiem. Jego ewaluacją przebiegać będzie następująco:

- Ocena planowanych przedsięwzięć profilaktycznych dokonana będzie raz do roku na zabranie Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców;
- Program wychowawczo-profilaktyczny poddany będzie monitorowaniu i ewaluacji w zależności od zaistniałych potrzeb;
- Wyniki analizy będą wskazówkami do pracy w kolejnych latach.

V. Sposoby realizacji programu

❖ W stosunku do dziecka:

Systematyczne oddziaływanie i kształtowanie postaw społecznych poprzez:

- Rozmowy i dyskusje;
- Rozwiązywanie konfliktów na drodze porozumienia;
- Czytanie i wspólna analiza opowiadań przedstawiających różne wzorce zachowań społecznych;
- Omawianie historyjek obrazkowych przedstawiających konflikty społeczne;
- Stworzenie kodeksu właściwych zachowań dla prawidłowego współżycia w grupie ze zwróceniem szczególnej uwagi na konieczność ich przestrzegania;
- Ustalenie środków zaradczych stosowanych w przypadku nierespektowania ustalonych zasad;
- Konstruowanie zajęć tematycznych poświęconych takim tematom jak zdrowe żywienie czy pierwsza pomoc;
- Spotkania ze specjalistami: lekarz, pielęgniarka/higienistka, stomatolog, policjant, strażak itp;
- Zajęcia profilaktyczne i specjalistyczne z logopedą i psychologiem.

❖ W stosunku do rodzica:

- Zapoznanie z programem wychowawczo-profilaktycznym Przedszkola Samorządowego Nr 1 w Warce oraz z zasadami i regułami przyjętymi przez dzieci i nauczycieli;
- Zaopiniowanie programu wychowawczo-profilaktycznego;
- Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego bądź fizycznego dzieci oraz rozpoznawania ich;
- Organizowanie dla rodziców warsztatów psychologicznych w celu uświadomienia konieczności ujednolicenia oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych w domu i przedszkolu;
- Udział rodziców w zebraniach, spotkaniach indywidualnych oraz zajęciach otwartych.

❖ W stosunku do nauczycieli:

- Prowadzenie zajęć koleżeńskich;
- Wymiana koleżeńska w zakresie doświadczeń i scenariuszy zajęć;
- Integracja nauczycieli podczas przygotowywania zajęć i opracowywania kodeksu zachowań;

- Ujednolicenie oddziaływań wychowawczych wszystkich nauczycieli w relacjach nauczyciel – dziecko;
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki zaburzeń zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci;
- Współpraca ze specjalistami: logopedą oraz psychologiem.

VI. Prawa i obowiązki dziecka

Dziecko w przedszkolu ma prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności prawo do:

- 1) Właściwie zorganizowanego procesu opiekuńczego, wychowawczego i dydaktycznego, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej;
- 2) Bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, otrzymywania pomocy dorosłego, kiedy tego potrzebuje;
- 3) Podmiotowego traktowania, ochrony przed wszelkimi formami przemocy;
- 4) Poszanowania godności i akceptacji takim, jakie jest;
- 5) Opieki zdrowotnej, kiedy jej potrzebuje;
- 6) Snu i wypoczynku, kiedy tego potrzebuje;
- 7) Samodzielnego dokonywania wyborów: zabawy i partnerów zabawy;
- 8) Indywidualnego procesu edukacyjnego, badania i eksperymentowania, otoczenia – różnorodnego, bogatego w bodźce i poddającego się procesom twórczym;
- 9) Pomocy psychologiczno – pedagogicznej, wsparcia w miarę potrzeb;
- 10) Aktywnej dyskusji z dziećmi i dorosłymi, możliwości negocjowania swojego stanowiska na równych prawach z innymi;
- 11) Aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym grupy, kontaktów z dorosłymi zaangażowanymi w jego edukację i wychowanie, otrzymywania od nich wsparcia;
- 12) Racjonalnego odżywiania, uzupełniania płynów, kiedy tego potrzebuje;
- 13) Zgłaszania nauczycielowi swoich potrzeb;
- 14) Doświadczania konsekwencji swojego zachowania.

Ponadto w naszym przedszkolu wychowanek ma prawo do:

- 1) Zaspokajania potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji;
- 2) Zdrowego jedzenia;
- 3) Zaspokajania ciekawości i poznawania otaczającej go rzeczywistości;
- 4) Badania i odkrywania;
- 5) Rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych;

- 6) Decydowania i dokonywania wyborów, wyrażania własnego zdania, sądów i oczekiwań;
- 7) Poznawania, nazywania i wyrażania własnych emocji;
- 8) Zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród i logicznych konsekwencji.

W naszym przedszkolu wychowanek ma obowiązek:

- 1) Przestrzegać zawarte umowy i normy społeczne obowiązujące w grupie i przedszkolu;
- 2) Szanować godność osobistą rówieśników i dorosłych;
- 3) Przestrzegać zasad bezpieczeństwa i zdrowia;
- 4) Szanować zabawki, książki, pomoce dydaktyczne;
- 5) Wykonywać czynności samoobsługowe i porządkowe oraz pełnić dyżury na miarę swoich możliwości;
- 6) Przebywania na wyznaczonym przez nauczyciela obszarze;
- 7) Dbać o higienę osobistą;
- 8) Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu albo w oddziale przedszkolnym w szkole.

VII. Prawa i obowiązki rodziców

W naszym przedszkolu rodzic ma prawo do:

- 1) Znajomości zadań wynikających z programu, planu rocznego przedszkola i planów miesięcznych w danym oddziale;
- 2) Uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swego dziecka, jego zachowania i rozwoju poprzez kontakty indywidualne z nauczycielem i zebrania grupowe;
- 3) Współdziałania z nauczycielami, w celu podejmowania działań mających za zadanie zapewnienie właściwych warunków rozwoju dziecka (współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną);
- 4) Uczestniczenia w działaniach mających na celu poprawę stanu technicznego, sanitarnego i estetycznego przedszkola;
- 5) Wnioskowania o udzielenie dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6) Aktywnego uczestniczenia w zebraniach rodziców, podejmowaniu decyzji służących dobru ogółu dzieci;
- 7) Wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków z obserwacji pracy wychowawczo-opiekuńczo-kształtującej przedszkola;
- 8) Służenia pomocą opiekuńczo wychowawczą podczas planowanych wyjazdów i wycieczek.

Obowiązki rodziców:

- 1) Przestrzeganie statutu przedszkola;
- 2) Zaopatrzenie dziecka w niezbędne przybory;
- 3) Respektowanie uchwał organu prowadzącego, rady pedagogicznej i rady rodziców;
- 4) Przyrowadzanie dziecka w ustalonych z nauczycielem godzinach i punktualne odbieranie z przedszkola osobiście lub przez upoważnioną przez rodziców osobę, zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo, zgłoszoną pisemnie lub w wyjątkowych sytuacjach telefonicznie;
- 5) Dopilnowanie, aby dziecko w momencie przyrowadzenia do przedszkola zostało objęte opieką przez nauczyciela lub innego pracownika przedszkola;
- 6) Po odebraniu dziecka z oddziału przez rodzica lub opiekuna, rodzic lub opiekun zobowiązany jest do sprawowania nad dzieckiem opieki również na terenie obiektu przedszkolnego lub ogrodu;
- 7) W przypadku samodzielnego przychodzenia dziecka do przedszkola z woli rodzica lub opiekuna, pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka ponosi rodzic lub opiekun, do momentu objęcia opieką dziecka przez nauczyciela lub innego pracownika przedszkola;
- 8) Kontrolowanie przedmiotów przynoszonych przez dziecko do przedszkola z domu, w szczególności tych z różnych względów niebezpiecznych, np. leków, ostrych przedmiotów, zapalek itp.;
- 9) Informowanie o przyczynach dłuższych nieobecności dziecka w przedszkolu, w szczególności o chorobach zakaźnych oraz zmianach numerów telefonicznych;
- 10) Zapoznawanie się z informacjami i ogłoszeniami zamieszczanymi przez nauczycieli na tablicach ogłoszeniowych;
- 11) Rodzice dziecka podlegającego spełnianiu obowiązku szkolnego obowiązani są dopełnić czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola, a także zapewnić jego regularne uczęszczanie na zajęcia;
- 12) Rodzice dziecka podlegającego spełnianiu obowiązku przedszkolnego obowiązani są do pisemnego usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach w terminie 7 dni od dnia powrotu dziecka do przedszkola.

VIII. Dziecięcy kodeks dobrych zachowań

Chcemy:

- Pomagać sobie nawzajem;
- Być uprzejmi;
- Bawić się zgodnie;
- Szanować własność innych;
- Słuchać poleceń dorosłych;
- Dbać o książki i zabawki;
- Dbać o czystość i porządek;
- Szanować pracę innych;
- Okazywać, co myślimy i czujemy.

Nie możemy:

- Bić, popychać i wyrządzać krzywdy;
- Przezywać i wyśmiewać innych;
- Przeszkadzać innym w zabawie i pracy;
- Niszczyć pracy innych;
- Krzyczeć, hałasować i biegać w sali zajęć;
- Niszczyć zabawek i innych przedmiotów w przedszkolu;
- Oddalać się od grupy podczas wyjść w teren.

IX. Sposoby nagradzania, wyróżniania i dezaprobaty dla zachowań niepożądanych

Formy nagradzania i wyróżniania:

- Nagradzanie uznaniem, pochwałą, uściskiem dłoni;
- Nagradzanie poprzez sprawianie przyjemności dziecku przez nauczyciela lub kolegów w kontaktach indywidualnych lub na forum całej grupy;
- Obdarzanie dziecka szczególnym zaufaniem, np. poprzez zwiększanie zakresu jego samodzielności;
- Przywilej wykonywania prostych czynności wskazanych przez nauczyciela, obowiązków wobec grupy rówieśniczej realizowanych np. poprzez formę dyżurów;
- Atrakcyjne spędzanie czasu, atrakcyjna zabawa w grupie wg pomysłu dzieci;
- Drobne nagrody rzeczowe, elementy uznania;
- Wywieszenie pracy dziecka w eksponowanym miejscu;
- Pochwała przed rodzicem bądź dyrektorem przedszkola.

Dezaprobata dla zachowań niepożądanych:

- Tłumaczenie, wyjaśnianie powodów, dla których dane zachowanie jest niewłaściwe;
- Wyrażanie przez nauczyciela smutku i zawodu z powodu zachowania dziecka;
- Ukazywanie następstw zachowań, tłumaczenie ich dziecku, w celu skłonienia go do autorefleksji;
- Czasowe odebranie przyznanego przywileju;
- Modelowanie zachowania poprzez rozwijanie empatii;
- Chwilowe wykluczenie dziecka z zabawy, w celu przemyślenia swojego zachowania – „krzeselko cisy”;
- Przekazanie informacji o niepożądanym zachowaniu rodzicom przez dziecko.

X. Pożądane efekty działań wychowawczo-profilaktycznych

Dzieci trzyletnie:

- Ma poczucie bezpieczeństwa;
- Ma dużo swobody – potrafi dostrzec konsekwencje swojego zachowania;
- Potrafi samodzielnie decydować o wyborze zabawki, podejmując z pomocą nauczycieli różnorodną aktywność zgodnie ze swoimi zainteresowaniami;
- Współdziała z osobą dorosłą w prostych czynnościach samoobsługowych i porządkowych;
- Uczestniczy w rozmowach prowadzonych przez nauczyciela indywidualnie lub w małych grupach;
- Stosuje się do najważniejszych zasad i zwyczajów obowiązujących w zabawie i we wzajemnym współżyciu;
- Stara się ufnie i bezpośrednio odnosić do osób dorosłych;
- Dostrzega związek między zdrowiem a chorobą;
- Zna szkodliwość niektórych produktów spożywczych (np. słodczyce);
- Rozumie pojęcie higiena;
- Stosuje higienę na co dzień: myje ręce przed/ po posiłku, po korzystaniu z toalety, po kontakcie z różnymi zwierzętami;
- Dbą o czystość własnego ciała: ubrania, bielizny;
- Używa wyłącznie swoich przyborów toaletowych;
- Wie, że nie może samodzielnie stosować lekarstw i środków chemicznych (np. środków chemicznych);
- Nabywa umiejętność odmawiania bez poczucia winy (asertywność);
- Bierze aktywny udział w zabawach logopedycznych organizowanych przez nauczyciela (gimnastyka buzi i języka, ćwiczenia oddechowe, warg, usprawniające podniebienie miękkie, ćwiczenia z emisji głosu).

Dzieci czteroletnie:

- Zna zasady dotyczące zgodnego współżycia z innymi dziećmi i przestrzega ich;
- Potrafi wyrazić swoje potrzeby w kontaktach z dorosłymi i innymi dziećmi;
- Potrafi poprosić o pomoc w trudnej sytuacji;
- Rozpoznaje i nazywa podstawowe uczucia u siebie i innych; wie, że w różnych sytuacjach ludzie przeżywają różne uczucia;
- Sprawnie wykonuje czynności samoobsługowe, współdziała z rówieśnikami;
- Nie okazuje zdziwienia wobec dzieci z ułomnościami;
- Uczestniczy w opiekowaniu się nowo przybyłymi kolegami;
- Planuje własne działania, gromadzi informacje o sobie;
- Potrafi zaprezentować rodzicom własne umiejętności;
- Zna osoby, do których można zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia;
- Nie oddala się poza wyznaczony teren bez wiedzy i zgody dorosłych;
- Zna schemat piramidy zdrowego żywienia;
- Orientuje się w zasadach zdrowego żywienia (wymienia zdrowe produkty, tj. owoce, warzywa, mleko i jego przetwory, ryby, ciemne pieczywo itd.);
- Wie na czym polega profilaktyka zdrowotna (np. szczepienia ochronne);
- Podaje przyczyny i skutki nieprawidłowego odżywiania (m.in. otyłość, próchnica, brak witamin, niska odporność organizmu);
- Przewycięża niechęć do spożywania niektórych potraw;
- Udziela swobodnych wypowiedzi ustnych, poprawnych pod względem gramatycznym; wymawia prawidłowo większość głosek;
- Potrafi się skupić; używa wyobraźni w celu określenia możliwych konsekwencji swoich działań.

Dzieci pięcioletnie:

- Radzi sobie z własnymi emocjami, właściwie reaguje na przejawy emocji u innych;
- Zna swoje upodobania, zainteresowania, poszukuje różnych form aktywności;
- Potrafi wyrazić słowami swój problem oraz samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zdecydować, jak go rozwiązać;
- Wyraża się w jasny i zrozumiały dla otoczenia sposób i potrafi wysłuchać wypowiedzi innych;
- Współdziała w zespole podczas zabaw i prac porządkowych;
- Potrafi wykorzystać swoją wiedzę w zaspokajaniu aktywności poznawczej i rozwoju swoich zainteresowań;
- Współdziała z dorosłymi w opiekowaniu się młodszymi dziećmi;

- Próbuje samodzielnie rozwiązywać konflikty zgodnie z ustalonymi normami postępowania;
- Rozumie wartość koleżeństwa, dobroci, uczciwości, obowiązkowości;
- Przeciwstawia się objawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania bądź dokuczania;
- Jest świadome niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami;
- Wie, co sprzyja uzależnieniu człowieka (alkohol, papierosy, komputer, telewizja, narkotyki).

Rodzice i nauczyciele:

- Są świadomi zagrożeń i kontrolują to, co dziecko ogląda w telewizji, w jakie gry komputerowe gra, a także jakie treści przegląda w Internecie;
- Znają zależności pomiędzy agresją, nadpobudliwością dzieci a niektórymi programami telewizyjnymi i grami komputerowymi;
- Prowadzą dyskusje z dziećmi na temat oglądanych przez nie programów telewizyjnych i gier;
- Kształtują przyjazny klimat w przedszkolu, budują prawidłowe relacje rówieśnicze;
- Poszerzają wiedzę na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń psychicznego dzieci i młodzieży;
- Doskonają kompetencje w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych.